

Välkommen!

Barns journal via nätet i VGR



VÄSTRA GÖTALANDSREGIONEN

Materialet omfattar

- Införandeplan och

- Rutin Vårdnadshavares och barns utökade/begränsade åtkomst
- Prövning av barnets bästa - Barnkonsekvensanalys i VGR med PM anslutning av barns journaler till e-tjänsten Journalen 19-01-15

Rutiner

- Försegling på uppdrag av patient, med blanketter

- Försegling på uppdrag av personal med blanketter

- Undantag från direktåtkomst

Presentationens innehåll

- Bakgrund
- Nationellt arbete
- VH/Barn/Professionens synpunkter
- Politiska beslut i VGR
- Anslutningar i VGR
- Handlingar
- Prövning av barnets bästa – Barnkonsekvensanalys i VGR
- Anslutningsdatum av barns 0-12 år journalinformation
- Krav för åtkomst
- Rutiner och tillämpningar
- Information/kommunikation till medarbetare
- Felärenden och support
- Statistik
- Kontaktuppgifter

Bakgrund

- **Patientdatalagen 2008**

medger att vårdgivare tillgängliggör journalinformation till invånare via internet

- **Nationell handlingsplan för e-hälsa 2013-2018 har ersatts av Vision e-hälsa 2025**

År 2025 ska Sverige vara bäst i världen på att använda digitaliseringens och e-hälsans möjligheter i syfte att underlätta för människor att uppnå en god och jämlik hälsa och välfärd samt utveckla och stärka egna resurser för ökad självständighet och delaktighet i samhällslivet.





- **Patientlagen 2015**

Syfte: att stärka och tydliggöra patientens ställning, främja integritet, självbestämmande och delaktighet

E-tjänsten Journalen

en del av 1177 vårdguidens e-tjänster

- Utvecklad av Landstinget Uppsala län, bredd införde 2012
- Samtliga regioner är anslutna sedan 2018
- Journalen ägs och förvaltas av Inera sedan 2015
  läs mer om Journalen på Inera.se

Nationellt arbete om Barns journaler via nätet

- 2017 – 2018 samordnade Inera ett arbete om barns journaler via nätet
- Medverkande Region Uppsala, Västra Götalandsregionen, Region Skåne, Landstinget Dalarna och barnombudsmannen.
- Konferens
  - riskanalys
- Nationella rekommendationer inför publicering av patientjournalen via nätet inom barnsjukvård
- Barnkonsekvensanalys, region Uppsala

Det samlade materialet finns publicerat på Ineras webbplats

Vårdnadshavares synpunkter

källa, Martin Price barnrättsombud Uppsala, samtal/intervjuer med föräldrar i Uppsala

- *Journal via nätet fungerar utmärkt, det är lätt att läsa bra användargränssnitt*
- *Unga med kronisk kroppslig sjukdom ska ha Journal via nätet*
- *Jag är också påläst inför besöket och förutsätter av vårdpersonal vet att jag läser i Journal via nätet. Jag vill vara förberedd liksom vårdpersonal*
- *Jag vill få provsvar, det går snabbare via journalen via nätet än att någon ska skicka hem ett papper eller få tag i mig per telefon och sammanfattning av besöket*
- *Går snabbare att titta själv och inte vänta på att läkaren ska återkoppla*
- *Jag vill hellre få provsvaren även om det skulle vara konstiga svar hemma, så jag kan smälta och fundera vad betyder det här istället för att få det i knät under ett besök*
- *Ju förr dottern och jag kan läsa ihop ju bättre*
- *Svårt för min 14-åring att förstå fackspråket*

Barn/ungas synpunkter

källa, samtal/intervjuer med barn/unga i Uppsala, Ineras film Journalen via nätet för 16-åringar och workshop Journalen 13–15 år

- *En App skulle underlätta inloggningen*
- *Stor nytta att läsa innan ett besök*
- *Man kan bearbeta det man varit med om*
- *Det borde verkligen komma ut information när man är 16 att det finns en journal*
- *Dåligt med åldersgränsen 16 år, är man tillräckligt mogen ska man få läsa fast man är yngre*
- *Det är en stor trygghet att gå in och läsa min egen journal*
- *Det viktigaste är att jag kan se provsvar som jag tagit nyligen*
- *Vill ha mer information om sjukdom och behandling. Men relativt få känner till att journal mm kan läsas via nätet. Vårdens rutiner borde inkludera att informera om möjligheterna att se sin journal med mera. Det behövs marknadsföring på bred front i olika kanaler, t ex filmer, foldrar och information från personalen under vårdbesök.*

För mer information se Prövningen avsnitt 10

Professionens synpunkter

- E-tjänsten fungerat bra
- Inga riskfyllda situationer
- Går snabbt att försegla när det behövs
- Socialtjänst och polis påverkas inte då andra rutiner gäller för utlämnande av journalhandling
- Försegling utförs mellan 5-8 gånger/månad beroende på regionens storlek, kunskap om barns rättigheter, förseglingsrutin

- Region Skåne har rapporterat negativ konsekvens
  Efter riskanalys har rutin för försegling skapats.

Politiska beslut

- Hälso-och sjukvårdsutskottet 141105 och
- Regionstyrelsen 141209
  beslutade att VGR ska, arbeta med att tillgängliggöra journalinformation till invånarna. För det behövs en genomförandeplan.

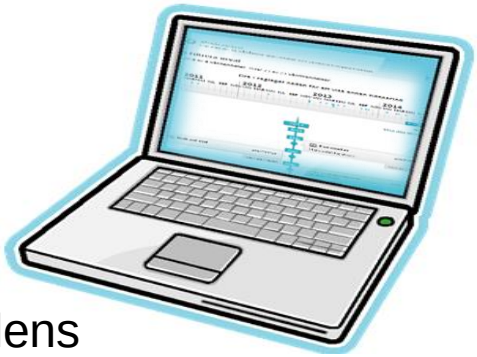
- Hälso-och sjukvårdsstyrelsen 150416 och
- Regionstyrelsen i 150505
  godkände genomförandeplanen

- Hälso-och sjukvårdsstyrelsen 160302
- Regionstyrelsen i 160322
  beslutade om tidplan och regelverk som styr åtkomsten till journalinformation via 1177, vilken information som kommer att vara nåbar och när.

- Regionstyrelsen 170509

fastställer Nationellt Ramverk för invånares direktåtkomst till sin journalinformation enligt rekommendation från Ineras styrelse sen 170509. Anpassningar av VGRs regelverk ska göras.

Anslutning till Journalen och NPÖ i VGR



1. Sjukhusens journalsystem Melior 1 juni 2016

2. Närhälsan, Habilitering & Hälsas och Hjälpmedelscentralens journalsystem AsynjaVisph 1 november 2016

Vad visas?
vårdkontakter, diagnoser, vårddokumentation och uppmärksamhetsinformation från samtliga personalkategorier

Samtliga vårdverksamheter omfattas. Regleras av Västra Götalandsregionens regelverk http://www.vgregion.se/journalvianatet

Fler informationsmängder, system eller vårdenheter har anslutits, t ex labbsvar och vaccinationer från Närhälsan samt information från Vuxenpsykiatrin, från Journalia och Obstetrix.

Handlingar

Införandeplan Barns journaler via nätet i VGR

Rutin Vårdnadshavares och barns utökade/begränsade åtkomst

Prövning av barnets bästa - Barnkonsekvensanalys i VGR med PM anslutning av barns journaler till e-tjänsten Journalen 19-01-15

Webbplats Journal via nätet

VGR 2018 Prövning av barnets bästa – Barnkonsekvensanalys

- Arbetsgrupp, verksamhetsutvecklare och projektledare BUP, barnöverläkare, barnsjuksköterska, Barnskyddsteam, regionjurist, regionutvecklare avdelning mänskliga rättigheter, regionutvecklare avdelning vårdens digitalisering och chefssekreterare från koncernstab hälso-och sjukvård.
- Två heldagar för att gå igenom processen
- Inför tillfällena förberedde sig arbetsgruppen genom att läsa igenom bakgrundsinformation om frågan, de nationella vägledningarna och Ineras erfarenheter. Varje deltagare förberedde också information utifrån sin egen verksamhet för att delge arbetsgruppen.

Workshop utifrån bl a

- Vilka barn berörs av ärendet?
- Vilka lagar berörs?
- Vad säger barnkonventionen
- Vilka för- och nackdelar finns det med ärendet/förslaget utifrån barnets rättigheter?
- Vad är barnets bästa i ärendet/förslaget enligt den sammanlagda bedömningen?

Vilka barn berörs?

- Alla barn med hälso- och sjukvårdskontakt

Vilka lagar berörs?

beskrivs närmare i PM juridisk bedömning

Barnkonventionen gäller som svensk lag fr om 1 januari 2020

- Föräldrabalken (SFS 1949:381)
- Patientdatalagen 2008:355
- Offentlighets- och sekretesslagen

Barnkonventionen

beskrivs i avsnitt 15.3

Fördelar

- Lättare för barnet att bli delaktig i sin egen vård och behandling - Barnkonventionens artikel 12
- Barnet och vårdnadshavaren har ökad möjlighet att vara mer förberedd och påläst, vilket kan skapa bättre följsamhet till behandling. Dessutom ökas möjligheten till en jämlik vård för barnet till exempel vid flytt mellan regioner
- Barnet delaktig i sitt eget liv, artikel 12
- Kan underlätta för VH att främja barnets rätt till liv, överlevnad och utveckling - artikel 6
- För det enskilda barnet kan möjligheten att VH tar del av barnets journal vara till barnets bästa - artikel 3
- Ett sätt att informera barn och vuxna om barnets mänskliga rättigheter - artikel 42. Därmed ett sätt att stärka artikel 5 och 18

Nackdelar – barn som kan beröras negativt

- Barn i utsatta situationer eller placerade
- Barn utan internet eller inloggningsmöjligheter
- Barn utan svenskt personnummer, papperslösa, asylsökande
- Barn till föräldrar som inte är svenskspråkiga – risk att barnet får tolka
- Barn som är analfabeter
- Barn 13–15 år måste begära tillgång

Barn som kan beröras positivt

- Alla andra barn med hälso- och sjukvårdskontakter.

Sammanlagd bedömning

För de flesta barn är införandet till barnets bästa

För att säkra det enskilda barnets/minderåriges bästa har rutiner för e-tjänsten med tillämpningsanvisningar tagits fram

- Undantag från direktåtkomst

- Försegling på begäran av patient

- Försegling för patient på begäran av hälso-och sjukvårdspersonal

- VH/Barns utökade/begränsade åtkomst till barns journal via direktåtkomst
    - begäran av ungdomen att få åtkomst till sin information mellan 13 tom 15 år
    - begäran av vårdnadshavare att få åtkomst till ungdomens information mellan 13 tom 15 år
    - blockering av vårdnadshavares åtkomst
    - försegling av barnets/ungdomens journal via nätet vid skyddad ID

Barnkonventionen blir svensk lag 1/1 2020
-hur kan vi förbereda oss?

1. utse ombud för barnets rättigheter
   Utbildning till ombud för barnets rättigheter
2. starta webbutbildningen för all personal.
   Barnkonventionen –från teori till praktik
3. Barnkonsekvensanalyser/Prövningar av barnets bästa ska göras. Regional vägledning finns inom kort på www.vgregion.se/socialhallbarhet

presentation finns inom kort på projektets webbplats

För mer information hänvisas till avdelning Mänskliga rättigheter

Anslutningsdatum

- Barns journaler 0-12 år ansluts till e-tjänsten 191001
  BUP är undantagen

- Journalinformationen visas från anslutningsdatumet

- Äldre journalinformation kan begäras ut i pappersformat men utlämnas först efter att ansvarig utfört sedvanlig menprövning

Vad krävs för åtkomst till Journalen

- Svenskt personnummer
- ≥ 16 år
- e-legitimation eller mobilt Bank ID
- inloggning via 1177 Vårdguidens e-tjänster

Vad krävs för att få åtkomst till barns journal

- registrerad hos Skatteverket som vårdnadshavare för ett barn <13 år
- logga in i din egen journal och växla till ditt barns journal

Är man registrerad hos Skatteverket som vårdnadshavare för ett barn <13 år har man automatisk tillgång till barnets journal. Den automatiska tillgången upphör när barnet fyller 13 år.
Beroende på barnets situation kan särskilt tillstånd om förlängd åtkomst beviljas, likväl som motsatsen.

Rutiner

- Undantag från direktåtkomst

- Försegling och återställande av direktåtkomst för patient på uppdrag av hälso- och sjukvårdspersonal.
- Försegling och upplåsning av direktåtkomst på uppdrag av patient
- Vårdnadshavares/Barns utökade begränsade direktåtkomst

Rutiner för dokumentation av undantag från direktåtkomst

Sökord	Förklaring	Källa	Kommentar
Tidiga hypoteser **Infört 160601**	Otillräckligt belagda journalanteckningar för övriga i vårdkedjans kännedom, som ännu bedöms för oklara att kommunicera med patienten själv innan en hypotes har förkastats eller fastställts	Nationellt Regelverk för enskilds direktåtkomst till journalinformation http://www.inera.se/TJANSTER--PROJEKT/Journalen/Nationellt-regelverk/	Endast för information som skall undantas från enskilds direktåtkomst. Skall användas sparsamt. När hypotes har kommunicerats med patienten eller klarlagts skall detta dokumenteras på ett sådant sätt att direktåtkomst är möjlig.
Våldsutsatthet i nära relationer **Infört 160601**	Journalanteckningar som hanterar för patienten eller tredje man känsliga uppgifter från t.ex. mottagning för våldtagna kvinnor.	Nationellt Regelverk för enskilds direktåtkomst till journalinformation http://www.inera.se/TJANSTER--PROJEKT/Journalen/Nationellt-regelverk/	Endast för information som skall undantas från enskilds direktåtkomst. Skall användas sparsamt.
Enkelblind prövning **Infört 170323**	Klinisk prövning där endast den ena av parterna är ovetande om vilken åtgärd en viss deltagare får	SBU, Statens beredning för medicinsk utvärdering, Jörgen Malmquist: Ordlista | 2004 http://www.rikstermbanken.se/rtb/visaTermpost.html?id=177191	Används när patienten ingår i en enkelblind studie.
Tredje person **Infört 170710**	Härunder får endast de anteckningar föras där vårdpersonal har bedömt att informationen från/om annan person är nödvändig för att ge patienten en god och säker vård samt att bedömningen är att patienten själv, närstående eller tredje person kan lida skada av att ta del av uppgifterna direkt.	Inera, Nytt regelverk för journalen via nätet http://www.inera.se/aktuellt/nyheter/2016/allmant/nytt-regelverk-for-journalen-via-natet/	Endast för information som skall undantas från enskilds direktåtkomst. Skall användas sparsamt.
Orosanmälan gällande barn **Införs 190901**	Härunder får endast de anteckningar föras där vårdpersonal har bedömt att göra en orosanmälan gällande barn. Vårdnadshavare får inte ta del av denna information under utredning.		Endast för information som skall undantas från vårdnadshavares direktåtkomst. Skall användas då utredning pågår.

Vårdnadshavares/Barns utökade/begränsade direktåtkomst

- Direktåtkomst för minderårig mellan 13 – 15 år
- Direktåtkomst för vårdnadshavare till minderårigs journalinformation 13 – 15 år
- Borttag av vårdnadshavares direktåtkomst - blockera vårdnadshavare
- Barn med sekretesskydd (skyddat id) – försegling

Rutinen finns på projektets webbplats

Direktåtkomst för minderårig mellan 13 – 15 år

I enskilda fall kan den minderårige efter samråd med vårdnadshavaren och hälso-och sjukvårdspersonal medges tillgång till sin journalinformation mellan 13 t o m 15 år

- Ansvarig personal bedömer barnets behov, eventuella risker för men, samt om barnet självt är moget att fatta beslut om utökad tillgång
- Ansvarig samråder med verksamhetschef (eller av denne utsedd) som fattar beslut. Beslutet gäller för verksamhetschefens vårdenhet
- För begäran om verkställighet, använd blankett *Tilldela direktåtkomst för minderårig 13 tom 15 år* som skickas undertecknad till adress angiven på blanketten. Blanketten finns på Journal via nätets webbplats.
- Hälso-och sjukvårdspersonal ska dokumentera beslutet i journalsystemet, se avsnitt Dokumentera i journalen

Direktåtkomst för vårdnadshavare till minderårigs journalinformation 13 – 15 år

Vårdnadshavare har direktåtkomst till sina barns journalinformation via sin egen inloggning tills barnet fyller 13 år

Fortsatt direktåtkomst kan beviljas.

Det kan vara aktuell när vårdnadshavaren långvarigt medverkar i vården och deltar i information och beslut av den minderårige

Direktåtkomst för vårdnadshavare till minderårigs journalinformation 13 t o m 15 år är inte en regel utan beviljas för dem som har särskilda behov och där menprövning utfaller utan anmärkning

forts. nästa bild

…forts DÅ för VH 13-15 år

- Ansvarig personal bedömer barnets behov, eventuella risker för men, samt om barnet självt är moget att fatta beslut om förlängd direktåtkomst för vårdnadshavare.
- Personal ska också bedöma och så långt möjligt är förvissa sig om att både minderårig och vårdnadshavare har ett gemensamt intresse av att detta undantag görs. Den minderåriges vilja ska respekteras.
- I de fall minderårig inte kan uttrycka sin vilja ska så långt som är möjligt säkerställas att denne inte lider men av att vårdnadshavare får förlängd direktåtkomst.
- Ansvarig samråder med verksamhetschef (eller av denne utsedd) som fattar beslut. Beslutet gäller för verksamhetschefens vårdenhet
- För begäran om verkställighet, använd blankett *Tilldela direktåtkomst för vårdnadshavare till minderårigs journalinformation 13 t o m 15 år* som skickas undertecknad till adress angiven på blanketten.
  Blanketten finns på Journal via nätets webbplats.
- Hälso-och sjukvårdspersonal ska dokumentera beslutet i journalsystemet, se avsnitt Dokumentera i journalen

Vårdnadshavares direktåtkomst

Normalt har en vårdnadshavare rätt att ta del av ett minderårigt barns patientjournal.

I vissa fall kan sekretess gälla mot vårdnadshavaren t ex då det kan antas att den underårige lider betydande men om uppgiften röjs för vårdnadshavaren, till exempel när tvångsåtgärder övervägs eller om rättsväsendet begärt en medicinsk utredning av misstänkta skador orsakade av fysiskt våld. Då är det inte längre lämpligt att journalen finns tillgänglig om vårdnadshavare är misstänkt.

Redan vid misstanke om att barn far illa bör blockering av vårdnadshavares direktåtkomst övervägas i syfte att skydda barnet. Det kan sedan omprövas och åtgärden kan hävas, enligt rutin.

Borttag av vårdnadshavares direktåtkomst - blockera vårdnadshavare

Blockering tillämpas då den minderårige lider betydande men om uppgifter röjs för vårdnadshavaren, när det finns uppgifter om andra personer i patientjournalen som kan vara skyddade av sekretess eller för placerade barn. Bedömning ska också göras om behov av blockering omfattar familjens samtliga barn.

- Efter menprövning samråder ansvarig med verksamhetschef som bedömer och beviljar blockering. Beslutet gäller hela kontot.
- För begäran om verkställighet, använd blankett *Blockering av vårdnadshavares direktåtkomst* som skickas undertecknad till adress angiven på blanketten.
  Blanketten finns på Journal via nätets webbplats.
- Hälso-och sjukvårdspersonal ska dokumentera beslutet i journalsystemet, se avsnitt Dokumentera i journalen
- Nytt ställningstagande om behov av fortsatt blockering föreligger beslutas av verksamhetschef (eller av denne utsedd).
  Vid behov av fortsatt blockering endast för en av vårdnadshavarna kan blockeringen förlängas för en och brytas för den andra vårdnadshavaren.
  Blankett *Förlängning blockering av vårdnadshavares direktåtkomst* finns på Journal via nätets webbplats

Barn med sekretesskydd (skyddat id) – försegling

Har ett barn sekretesskydd (skyddat id) ska rätten till direktåtkomst tas bort för bägge vårdnadshavarna och barnets konto på 1177.se ska låsas.

I dessa fall förseglas barnets hela journal via nätet (hela kontot) och barnets konto på 1177 ska låsas.

I de fall där vårdnadsrätten är under utredningen för en eller bägge vårdnadshavarna kan de se sitt barns journal fram tills att vårdnadsrätten är borttagen hos Skatteverket. I dessa fall måste barnets konto förseglas för att ta bort vårdnadshavarnas direktåtkomst.

Rutinen tillämpas också när en vårdnadshavare har sekretesskydd (skyddat ID) men inte barnet.

forts nästa bild

- Försegling ska bedömas och beviljas av verksamhetschef och ska omfatta barnets hela journal via nätet (hela kontot) och barnets konto på 1177

- För begäran om verkställighet används blankett *Försegling av barns journal via nätet vid skyddat id och låsning av 1177-konto* som skickas undertecknad för verkställighet till adress angiven på blanketten. Blanketten återfinns på Journal via nätets webbplats

- Hälso-och sjukvårdspersonal ska dokumentera beslutet i journalsystemet, se avsnitt Dokumentera i journalen

Brådskande behov av blockering/försegling

- Hälso-och sjukvårdspersonal ringer till VGR-IT tfn 010-47 37 100 knappval 5 och begär försegling av barnets journal via nätet.
- Brådskande behov av försegling utförs 24/7/365.
- Under samtalet med VGR-IT uppges följande
  - hälso-och sjukvårdspersonal identifierar sig med namn, VGR-ID och sin e-postadress, telefonnummer samt namn på ansvarig verksamhetschef
  - barnets och vårdnadshavares namn och personnummer
  - från och med datum för när åtgärden gäller
- Efter telefonsamtalet skall avsedd blankett användas, som skickas undertecknad för verkställighet till adress angiven på blanketten.

Information – kommunikation till medarbetare

- informations-och dialogmöten med medarbetare för att skapa kännedom och kunskap om
  - Journal via nätet i VGR – barns journaler via nätet
  - rutiner
- var det finns mer information
  - medarbetare - webbplats www.vgregion.se/journalvianatet

    kommunikationspaket, rutiner, regelverk, nyhetsbrev, filmer m.m
  - invånare - 1177.se
- trycksaker finns att beställa på Adress-och distributionscentrum

Att använda vid dialogmöten

- Projektets webbplats www.vgregion.se/journalvianatet
- Presentation för hälso-och sjukvårdspersonal
- Frågor och svar för personal på 1177.se
- Rutiner
  - VH/Barns utökade/begränsade åtkomst
  - Anteckning Undantag från direktåtkomst
  - Försegling på uppdrag av hälso-och sjukvårdspersonal
  - Försegling på uppdrag av patient
- film Journalen på nätet för 16 åringar
- filmer om 1177 Vårdguidens e-tjänster och Journal via nätet

Medarbetare ska känna till

- Anslutningsdatum för barns journaler via nätet
- Krav för åtkomst till e-tjänsten
- Rutiner,
  - VH/Barns utökade/begränsade åtkomst
  - Undantag från direktåtkomst
  - Försegling/Återställande av direktåtkomst för patient på uppdrag av hälso-och sjukvårdspersonal
  - Försegling/Upplåsning av direktåtkomst på uppdrag av patient
- Vart man vänder sig för mer information projektets webbplats
- Vart man hänvisar patient/vårdnadshavare för mer information, 1177.se
- Felärenden och support

Felärenden eller support

Medarbetare

- anmäler fel till nationell kundtjänst hos Inera
https://www.inera.se/kundservice/formular/felanmalan-och-support/formular-for-felanmalan-och-support/
- avvikelser rapporteras i Med ControlPRO
http://intra.vgregion.se/sv/MedControl/VGR/MedControl_PRO/

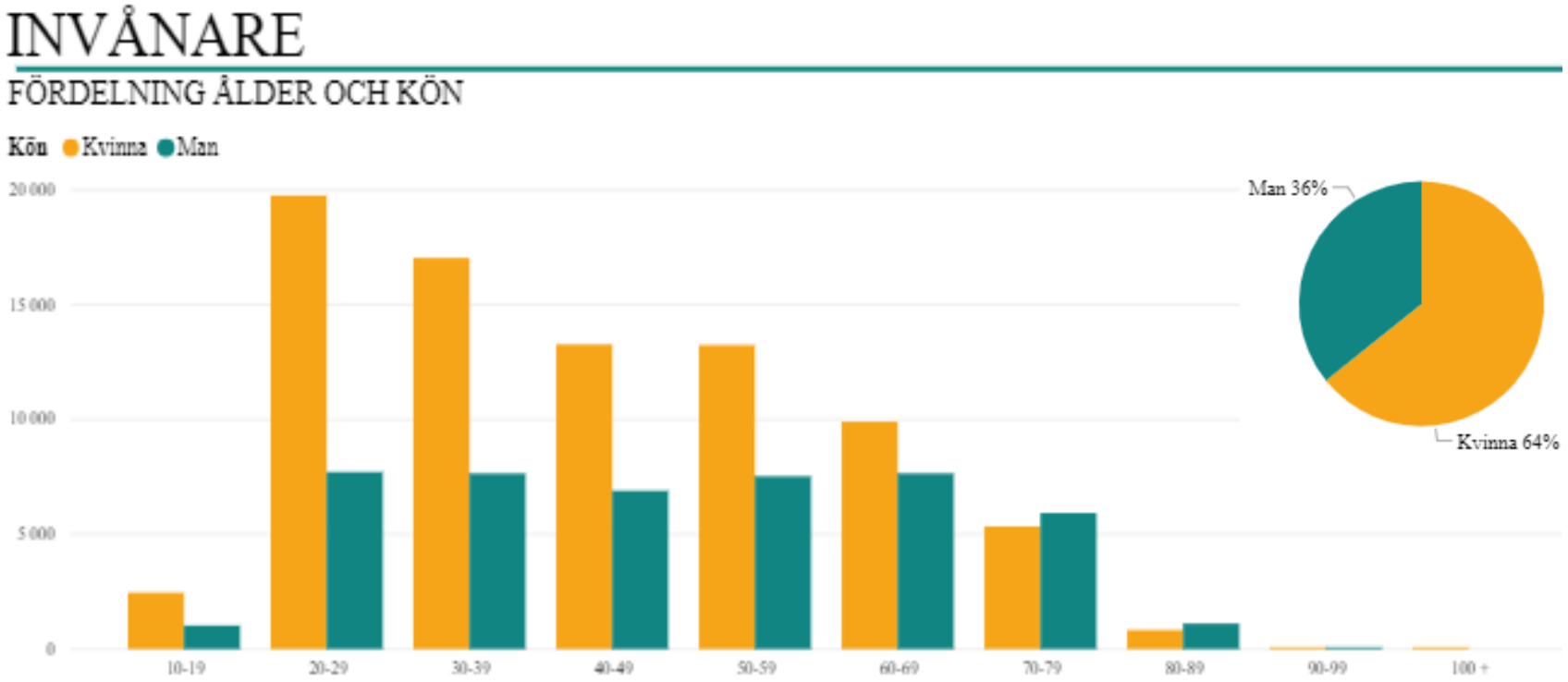
Patienter

- anmäler fel till Inera efter inloggning i e-tjänsten Journalen.
- kontaktar e-tjänsternas support via 1177 https://www.1177.se/Vastra-Gotaland/om-1177-vardguiden/e-tjanster-pa-1177-vardguiden/support-och-tekniska-krav-for-e-tjansterna/

- informeras på 1177.se om att vända sig till aktuell vårdenhet vid frågor om journaldokumentationen.

Invånare

visar antalet invånare som använt Journalen fördelat på kön och åldersgrupp 2019 i Västra Götalands län.



Kontakt

Projekt Journal via nätet
webbplats: www.vgregion.se/journalvianatet

e-post: journal.via.natet@vgregion.se

Vad gör du om du möter en tjur?



Tack för oss!